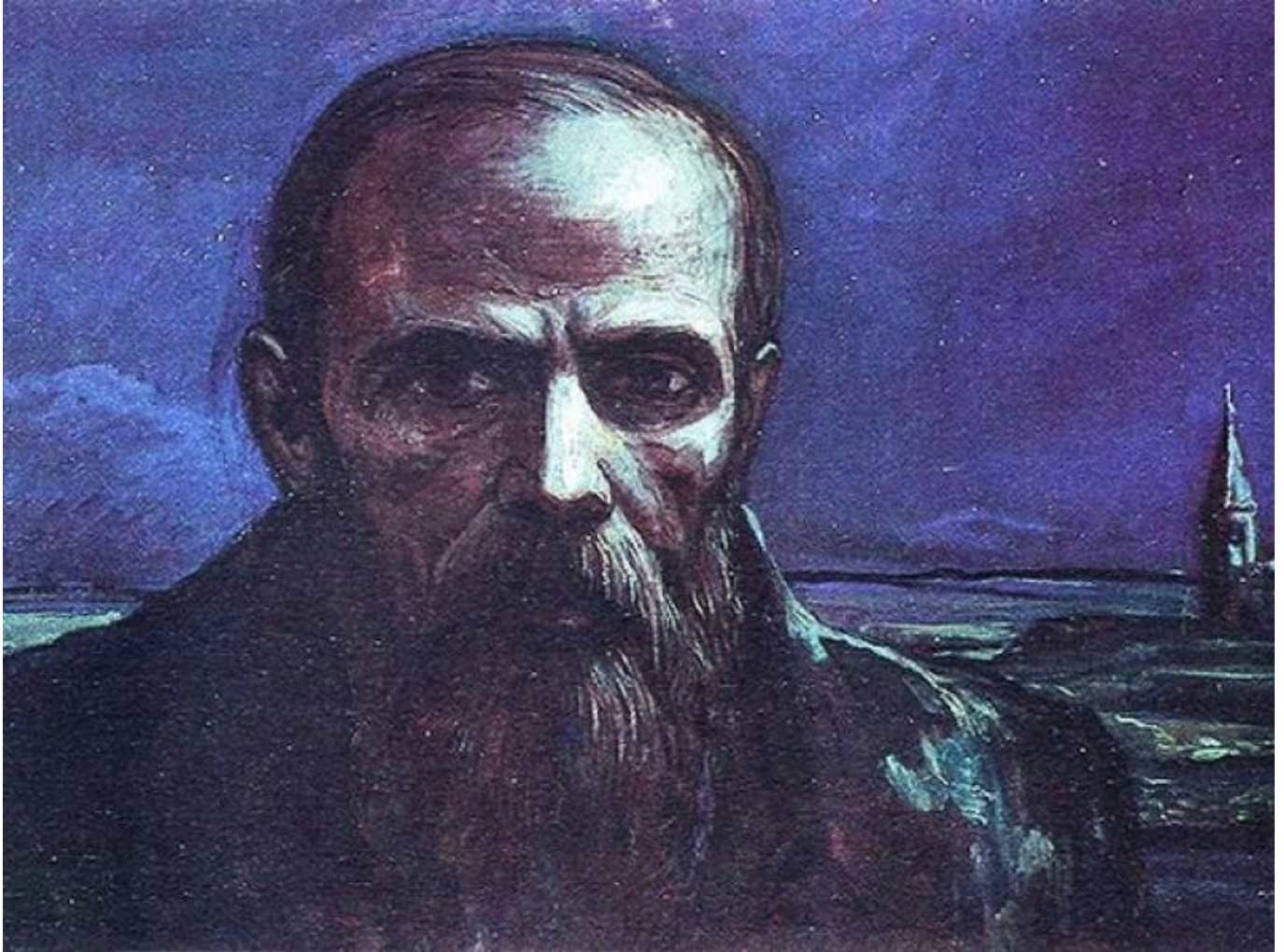
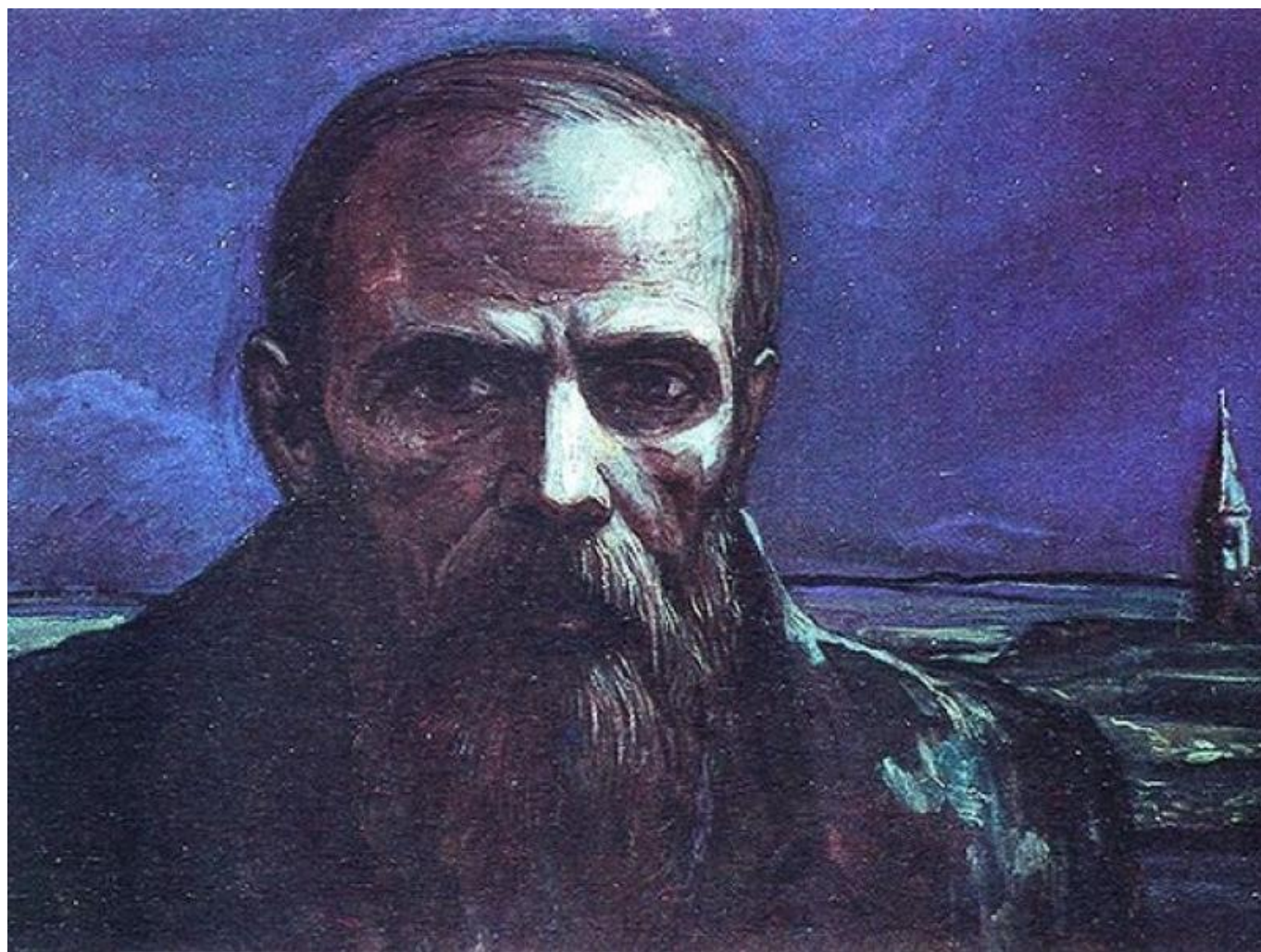

Στό απόσπασμα (από τήν ζωή του Ντοστογιέφσκυ)

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Λογοτεχνία (ποίηση & πεζογραφία)

Ωστόσο, καλύτερα λέω να σας διηγηθώ για μία άλλη μου συνάντηση που είχα πέρυσι μ' έναν άνθρωπο. Υπήρχε κάτι παράξενο σ' όλ' αυτά, ιδιαίτερα παράξενο γιατί σπάνια τυχαίνει κάτι τέτοιο. Ο άνθρωπος αυτός έφτασε μία φορά ίσαμε τον τόπο των εκτελέσεων και του είχαν διαβάσει κιόλας την απόφαση του τουφεκισμού του για κάποιο πολιτικό έγκλημα. Κάπου είκοσι λεπτά αργότερα του διάβασαν και την απόφαση απονομής χάριτος και του ορίστηκε μία άλλη ποινή, ωστόσο όμως αυτός, στο διάστημα εκείνο, ανάμεσα στις δυό αποφάσεις, μέσα στα είκοσι κείνα λεπτά, η τουλάχιστον στα δέκα πέντε, έζησε με την απόλυτη βεβαιότητα πως από στιγμή σε στιγμή θα πεθάνει.

Τον άκουγα με τρομερή περιέργεια όταν καμιά φορά αναθυμόταν τις τοτινές του εντυπώσεις κι αρκετές φορές άρχιζα πρώτος εγώ και του έκανα ερωτήσεις. Τα θυμόταν όλα πεντακάθαρα κι έλεγε πως ποτέ του δε θα ξεχάσει τίποτα από κείνες τις στιγμές. Κάπου είκοσι βήματα πιο δω απ' τον τόπο της εκτέλεσης- όπου στεκόταν κόσμος και στρατιώτες είχαν μπήξει στο χώμα τρεις πασσάλους γιατί οι κατάδικοι ήταν αρκετοί. Τους τρεις πρώτους τους πήγαν στους πασσάλους, τους έδεσαν , τους φόρεσαν το ρούχο των μελλοθανάτων (άσπρες μακριές μπλούζες) και στα μάτια τους κατέβασαν άσπρες κουκούλες για να μη βλέπουν τα ντουφέκια. Ύστερα, απέναντι σε κάθε πάσσαλο παρατάχτηκε το εκτελεστικό απόσπασμα-αρκετοί στρατιώτες. Ο γνωστός μου στεκόταν όγδοος στη σειρά, έπρεπε λοιπόν να πάει στους πασσάλους με την τρίτη τριάδα.

Ο ιερέας πέρασε μπροστά απ' όλους τους με το σταυρό. Όλα έδειχναν πως είχε να ζήσει κάπου πέντε λεπτά, όχι περισσότερο. Μου λέγε πως εκείνα τα πέντε λεπτά του φαινόταν μία ατέλειωτη διορία, ένας τεράστιος θησαυρός. Του φαινόταν πως μέσα σε κείνα τα πέντε λεπτά θα ζήσει τόσες ζωές, που προς το παρόν δεν υπάρχει λόγος να σκέφτεται την τελευταία στιγμή, τόσο μάλιστα που πήρε ορισμένες αποφάσεις: υπολόγισε το χρόνο για ν' αποχαιρετίσει τους συντρόφους του,

ξεχώρισε γι' αυτούς δυό λεπτά πάνω-κάτω, άλλα δυό λεπτά τα ξεχώρισε να σκεφτεί για τελευταία φορά για τον εαυτό του, κι ο,τι απόμεινε, είπε να κοιτάξει για στερνή φορά για γύρω του.

Είχε πλήρη συνείδηση πως πήρε αυτές ακριβώς τις τρεις αποφάσεις και τα' χε έτσι ακριβώς υπολογίσει όλα. Πέθαινε είκοσι επτά χρονών, γερός και δυνατός. Αποχαιρετώντας τους συντρόφους του, θυμόταν πως σ' έναν απ' αυτούς είχε κάνει μία αρκετά άσχετη ερώτηση κι ενδιαφέρθηκε μάλιστα πολύ ν' ακούσει την απάντηση. Ύστερα όταν αποχαιρέτησε τους συντρόφους του, ήρθε η σειρά για κείνα τα δυό λεπτά που τά'χε υπολογίσει για να σκεφτεί για τον εαυτό του. Ήξερε απ' τα πριν τι θα σκεφτόταν: λαχταρούσε όλη την ώρα να φανταστεί όσο μπορούσε πιο γρήγορα και πιο ζωηρά τούτο δω: πως γίνεται αλήθεια κι είναι τώρα ζωντανός και σε τρία λεπτά θα' ναι κιόλας κάτι, κάποιος η κάτι , - μα ποιός; Που; Αυτά λογάριαζε να τα ξεδουαλύνει μέσα σε κείνα τα δυό λεπτά!

Λίγο μακρύτερα ήταν και μία εκκλησία, η κορφή της μητρόπολης με τον επίχρυσο τρούλο λαμποκοπούσε μες στον ήλιο. Θυμόταν πως κοίταξε με τρομερή επιμονή κείνη τη στέγη και τις αχτίδες που αντανακλούσε το χρυσάφι της. Δεν μπορούσε να ξεκολλήσει τη ματιά του απ' τις αχτίδες: του φαινόταν πως οι αχτίδες εκείνες ήταν η καινούργια του φύση, πως σε τρία λεπτά θα γίνει κατά κάποιον τρόπο ένα μαζί τους...το άγνωστο κι η αποστροφή γι' αυτό το καινούργιο που θα γίνει και θα' ρθει τώρ' αμέσως, ήταν κάτι το τρομερό.

Έλεγε ωστόσο πως εκείνη τη στιγμή δεν του βάραινε τίποτα τόσο την καρδιά όσο η αδιάκοπη σκέψη: «Τι θα γινόταν, αν δεν πέθαινα! Τι θα γινόταν, αν ξανακέρδιζα τη ζωή- τι αιωνιότητα! Κι όλα αυτά θα ήταν δικά μου! τότε κάθε στιγμή θα την είχα μεταβάλει σε αιώνια, τίποτα δε θά'χανα, την κάθε στιγμή θα την υπολόγιζα και θα τη λογάριαζα, τίποτα πια δε θα ξόδευα άσκοπα!» Έλεγε πως τελικά, η σκέψη κείνη μεταμορφώθηκε μέσα του σ' ένα τέτοιο μίσος που άρχισε να λαχταράει να τον ντουφεκίσουν μία ώρα αρχύτερα.

Ο πρίγκιπας σώπασε ξαφνικά. Όλες τους περίμεναν πως θα συνεχίσει και θα βγάλει τα συμπεράσματά του.

- Τελειώστε;- ρώτησε η Αγγλαία.

- Τι; Τελείωσα,- είπε ο πρίγκιπας βγαίνοντας απ' την ονειροπόληση όπου για μια στιγμή είχε βυθιστεί.

-Μα ποιός ο λόγος λοιπόν που μας τα διηγηθήκατε ολ 'αυτά;

- Έτσι... το θυμήθηκα....το 'φέρε η κουβέντα...

- Είστε πολύ αποσπασματικός,- παρατήρησε η Αλεξάνδρα.-Σίγουρα, πρίγκιψ, θα θέλατε να καταλήξετε στο συμπέρασμα πως ούτε μία στιγμή δεν μπορεί να την υπολογίζει κανείς με πεντάρες και πως καμιά φορά και τα πέντε λεπτά είναι πολυτιμότερα και από ένα θησαυρό. Όλ' αυτά είναι αξιόπαινα, επιτρέψτε μου ωστόσο να ρωτήσω, τι απέγινε αυτός ο φίλος που σας διηγήθηκε αυτά τα τρομερά πράγματα...Του άλλαξαν, όπως είπατε, την ποινή του, που θα πει λοιπόν πως του χάρισαν αυτή την απέραντη ζωή. Λοιπόν, πέστε μας, τι απέκανε αργότερα μ' αυτά τα πλούτη; Την έζησε τάχα την κάθε στιγμή «λογαριάζοντάς την και υπολογίζοντάς την»;

- Ω, όχι, μου το' λέγε ο ίδιος, - τον ρώτησα και γω αναφορικά μ' αυτό το ζήτημα,- δεν έζησε καθόλου έτσι κι έχασε πολλές, πάρα πολλές στιγμές.

(....)

- Τι γενναίες που είσαστε ωστόσο να, γελάτε, εμένα όμως μου έκαναν τόση κατάπληξη όλ' αυτά που άκουσα τότε απ' το γνωστό μου, που αργότερα τα είδα όνειρο στον ύπνο μου- είδα κείνα τα τελευταία πέντε λεπτά...

Πηγή: agiazoni.gr